

KASACIONI SUD FRANCUSKE

Presuda od 2.III 1965.

Cie Rhone Mediterranée i dvadesetdevet drugih osiguratelja c/a Nouvelle Cie Havraise péninsulaire de navigation, zapovjednik broda "Sally-Stove" i služba eksploatacije luke Pointe de Galets

Prijevoz stvari morem - Odgovornost broдача - Prirodno svojstvo robe - Broдар ne odgovara za štetu nastalu prirodnim svojstvom robe - Kad sud utvrdi da je šteta prouzrokovana prirodnim svojstvom robe, nije potrebno da se upušta u ispitivanje da li je broдар u teretnicu unio klauzulu o stanju tereta

Broдар je preuzeo na prijevoz jedno koletе galvaniziranih željeznih limova. Roba je stigla u luku odredišta Pointe de Galets /Réunion/ 21.XII, a 23.XII broдарu je lučki stivaдор protestirao kvar tereta. Osiguratelji, koji su nadoknadili štetu regresnim zahtjevom, tuže broдача i stivaдора. Spor je rješavao kasacioni sud, koji je potvrdio presudu apelacionog suda, kojom se broдар oslobađa odgovornosti.

Tužitelji napadaju drugostepenu presudu prvostepeno u njenom dijelu koji govori da je šteta na teretu posljedica prirodnog svojstva robe za koji broдар ne odgovara. Prema njihovim navodima proizlazi da je broдар primio teret, a da u teretnicu nije unio nikakvu opasku u pogledu njegovog stanja. Roba je bila smještena zajedno s vrećama cementa, a da nisu bile poduzete nikakve mjere s kojima bi se spriječio kontakt ovih dviju vrsta robe. Drugostepeni sud, tvrde tužitelji, da je morao voditi računa o ovoj činjenici, a ne svu štetu pripisati prirodnom svojstvu robe.

Što se tiče stivaдора sud je utvrdio da je on protest broдарu uložio ne samo sa zakašnjenjem, nego da je protest bio i nepotpun, pa zato protest ne uzima u obzir. Iz ove konstatacije, kažu tužitelji, sud je morao izvesti i daljnji zaključak, naime da je skladištar - primalac odgovoran krcatelju za svaku štetu koja je za njega nastala radi toga što je broдарu propustio pravovremeno uložiti valjani protest.

Kasacija nije prihvatila ove navode tužitelja i potvrdila je presudu drugostepenog suda iz ovih bitnih razloga:

Apelacioni sud je utvrdio da su limovi u vrijeme predaje primaocu bili oštećeni bijelom rdjom prouzrokovanom sumpornom i klornom kiselinom, a osim toga i zaprašeni cementom; da nisu bili ambalažirani, nego samo povezani u koletе pomoću metalnih prstenova; da je ova vrsta tereta posebno os-

jetljiva na morski zrak i vlagu, tako da su proizvođači koji šalju galvanizirane limove na otoke Indijskog oceana gdje vlada tropska i veoma vlažna klima, koja osobito pogoduje oksidaciji, prihvatili poseban način ambalažiranja da bi se takve štete spriječile. Apelacioni sud je svoje uvjerenje o uzroku štete osnovao na izvještaju sudskog službenika koji je izjavio da je šteta isključivo prouzrokovana atmosferskim okolnostima. Ovo mišljenje je, prema stajalištu kasacije, apelacioni sud bio nadležan prihvatiti.

Kad je sud na ovaj način zaključio da je šteta isključiva posljedica prirodnog svojstva robe, nije trebao ni ulaziti u ispitivanje klauzula teretnice o stanju tereta, odnosno pravnih posljedica njihovog neunašanja, jer pitanje tih klauzula nema nikakvog značaja.

Budući da brodar ne bi bio odgovoran i da je protest na vrijeme podnesen, nije odgovoran ni stivador za propuštanje ulaganja pravovremenog valjanog protesta.

/DMF, 1965, str. 360/

B.J.

KASACIONI SUD FRANCUSKE

Presuda od 11. III 1965.

Marcel Thomas c/a Sté commerciale des ports africains i Sté des ets Auffray

Pomorski agent - Agent je odgovoran primaocu za štetu koja nastane radi toga što nije izvozniku direktno poslao teretnicu

Jedna francuska firma prodala je dakarskom poduzeću veće količine jabuka. Brodar, kojemu je prodavalac povjerio prijevoz, obratio se na svoga agenta da on obavi potrebne poslove u vezi s ukrcajem i prijevozom tereta. Kad je roba stigla u Dakar, gdje je morala biti iskrcana i predana primaocu, bila je uskladištena u skladište lučkog skladištara. Prilikom iskrcanja utvrđeno je da je roba bila u potpuno ispravnom stanju. Skladištar je 12 dana nakon što je robu primio obavijestio primaoca da mu je roba stigla. Budući da je roba bila 80% pokvarena kad ju je kupac došao preuzeti, on je odbio njeno preuzimanje i među strankama je nastao spor. Tužbu podiže prodavalac, a tuži agenta i lučkog skladištara. Niži sudovi su obvezali skladištara da plati 2/3 štete, a po 1/6 da snose prodavalac i agent. Agent je proglašen odgovornim radi toga što nije direktno poslao teretnicu izvozniku naručitelju prijevoza, nego je poslao lučkom skladištaru, naredjujući mu ujedno da robu ne isporučiti kupcu - primaocu robe.